

VAN OVER DE IESSEL

Oktober 2010

Met in disse editie:

- Interview met Klaas Würsten
- Verhaal van de maand
- Medelingen.
- Keenderverhaal
- Völ mooie verhalen en gedichten.

Colofon

VAN OVER DE IESSEL

- Joargaank 01 Nummer 03
- Oetgave: 1 oktober 2010
- Duur: SchrieversBond Overiessel
lesselacademie
Twentse Welle
Provincie Overiessel
- Redactie:
 - Henk Vos
 - Bert Wolbert
 - Riek van der Wulp
 - Redactieadres: a.g.m.wolbert@utwente.nl
- Webpagina: Wim Holsappel
- Lay-out: Bert Wolbert
- Volgende edities: 01-01-2011
01-04-2011
- Biedreagen oeterlijk 1 maand vuur 'n doatum van oetkommen.
- Max. 1 bladziede A4 (11pt. letter Times Roman) (evt. incl. foto/tekening!)
- Spelling: dee gebroekelijk is in de regio. Proza: ca. 500 weur.
- Met vermelding van naam en strek woar het dialect vot koomp.

Stuk van het kwartaal:

De redactie was het ditmoal helemoal met mekaar eens.

Het beste stuk van dit kwartaal is:

De schèrensliep van Dick Podt.

'n Mooi dramatisch verhaal dat ok good is opschreven.

Dick, proficiat.

Van de redactie...

Wat vlög de tied..

Zo maek ie as leden van de Schrieversbond Overiessel plannen een digitaal tiedskrift op te stæerten en zo bi-j as redactie al weer bezig met et veurbereiden van et dærde nummer.

De moand veur et uutkomen bi-w met mekaere zo druk as een klein bèusien um alles op tied veur mekaere te krieggen.

Dit keer mossen Bert en ek de kærre grotendiels trækken, want ons mederedactielid Henk Vos is deur ziekte tiedelijk uut'eskaekeld.

Henk, wi-j open daa-j d'r de volgende keer weer bi-j bin en wi-j weinsen oe dan ook van ærte beterskap toe.

Uut alle dielen van de provincie bin ons veraelen en gedichten toe-estuurd en wi-j mossen dan ook disse keer weer een selectie maeken.

Zowel uut Twente, Sallaand en de Kop stroomden d'r tæksten binnen en alle drie regio's bin ook dit keer weer op'eneumn.

De veraelen en gedichten die niet eplaetst bin ollen wi-j in ons archief en zo kan 't maer zo wezen daa-j een bi-jdraege die now, of een posien geleden, is in'estuurd pas volgend jaar eplaetst wördt.

D'r kwam een opmærking bi-j ons dat et zo jæmmer was dat d'r gien old materiaal, of teksten die eerder ærgens aandars eplaetst waren in'ezunden mochten wörden, dat die niet an bod zollen komen. Dat is een misverstaand.

De redactie plaetst gien gedichten of veraelen die eerder in een aander digitaal tiedskrift op'eneumen waren en et liefste e-w netuurlijk ni-j materiaal.

Dit keer kump et interview uut de Kop.

Corrie Overmars ef een gespræk met Klaas Würsten ad, een oldgediende uut de streektaelwereld, die in zien ientien wel et iele Vodl vol kan skrieven.

Ons antal abonnees gruuit gestoag, maer netuurlijk ku-w d'r nog vule meer gebruiken.

Maekt allemoale reclame veur ons blad en wiest de aander op de meugelijkheid umme gratis zo'n unieke streektaeluutgave te kunnen bekieken en te lezen, et zal un leven zeker verrieken.

Meinsen, vule leesplezier, ook weer met disse uutgoave en de ærtelijke groeten.

Naemens de redactie:

*Riek van der Wulp
Heerde*

Inhoud

<u>Titel</u>	<u>Schriever</u>	<u>Bladziede</u>
Titelpagina	-	1
Colofon	-	2
Van de redactie	Riek van der Wulp-Heutink	3
Inhoud	-	4
Meuite weerd um te weten	Redactie	5
Aarfst, Harfst, Hearfst	Femmy Woltman, Fenny Martens, Georg Frieman	6
Karamel	Janny Bakker-Rietman	7
Efkes waandelen	Toon Engelbertink	8
Ondervroaging met Klaas Würsten	Corry Overmars	9
Gelukkig	Henk Vos	12
Penneveugeltien	Hennie Vos,	13
De schèrensliep	Dick Podt-Schoten	14
Eigen stinkerd	Jan Zandbergen	15
De wedstried	Doortje Stam	16
Zundag	Herman Kampman	18
Pierrotterigheid	Gerrit Kuijk	19
Net as Elia	Klaas Würsten	20

Meute weerd um te weten.

Op 10 mei 2010 is der ne **evaluatievergadering** west van 'Van over de lessel'. Hierbie wadden, nöast de redactie ok het bestuur van 'n Schrieversbond en de twee streektaalconsulenten van Overijssel. De belangriekste punten wadden:

- Dat der vuur de kommende 10 joar 'n bedrag is reserveerd um de site in de lucht te holden.
- Der genog teksten binnen komt, mer het niveau kan en mot nog wieder noar boaven hen.
- Der bint now ongeveer 150 leden abonneerd.
- RTV-Oost wearkt (nog) nich met um ouns tidschrift te promoten.

Van de twee streektaalconsulenten kwam de vraag: wat te doen met de twee jaarlijkse schriefwedstried. Het is weer zoa wiet. Doelstelling is um de leu te stimuleren um te schrijven in de streektaal. Mer is het nich achterhaald, bint de leu nog wal te motiveren en bint het nich aait dezölfden dee metdoot? Kan het ok aandere, is de vraag.

Der komt wat veurstellen op toafel:

- Ne workshop organiseren en de besten loaten publiceren in 'Van over de lessel'
- Doarnöast ear de kaans gevven eagen weark vuur te dreagen.
- De schriefwedstried elk joar verschillend maken, de ene maal proza, de andere maal poëzie. Met poëzie bereik ie meer jonge schrievers.

As leazer/schriever wil wie oe vragen hierop te reageren en met ideeën te kommen. Dee kön ie kwiet bie streektaalconsulenten Albert Bartelds en Harry Nijhuis.

abartelds@ijsselacademie.nl / h.nijhuis@twentsewelle.nl

Op **Zoaterdagmerrag 30 oktober 2010** hef de Schrieversbond Overijssel ear ontmoetings en veurdrachtenmerrag. Dit maal tehoap met Kunstmoment Diepenheim in het mooie stedeke Diepenheim. Op den dag is hier völ te doen, waarbie de kunst in brede zin op de veurgrond steet. Zee ok: www.kunstmomentdiepenheim.nl

Leden van de Schrieversbond dreagt dan vuur vanof 14.00 tot 17.00 in Herberg De Pol an de Raadhuisstraat. Bie ne wandeling duur het stedeke kom ie ouns vanzölf teggen.

Wie zeet oe geern.

Kunst en Cultuur Overijssel koopt in 'n artikel in de TC-Tubantia van 15 september 2010 tot de conclusie dat der an **cultureel earfgood** in Salland, Twente en de Kop van Overijssel gen gebrek is, zowal materieel as immaterieel. Neumd wördt het mirreweenterhoornbloazen, gewweltekens, kasteel Twickel, poaskerels, Kamper biebels, enz.

Met mekaar vertelt ze het verhaal van de provincie en ear leu, zegt de KCO.

De KCO is van mening dat het verhaal der achter vaak saai en stoffig is en wil der wat an doen. Now wilt ze jonge ontwerpers neugen um 'n stof der of te halen en het in 'n neij jäske te stekken. Ze maakt der ne wedstried van en neumt het de Overijsselse Erfgoed Design Award. (OE-DA) Jonge ontwerpers wördt oetdaagd neije vormen van erfgoed te creëren. Op de website www.oe-da.nl wördt ok nog evven het dialect neumd.

Now is het metdoon an de wedstried al veurbie, mer in de regelementen steet nergens hoo ie now met könt doen as schriever van proza of poëzie in de streektaal. Juust de schrievers van de Schrieversbond Overijssel goat al helemaal met in de tied. Der wördt volop proza en poëzie schreven oaver onderwerpen van disse tied. Niks stoffig of saai. Jammer dat wie nich de kaans hebt had met te doen! *(Bert Wolbert)*

As leste wilt wie nog bod doen dat der ne **neije website** is woar in de toekomst ok de Schrieversbond ear gezicht wil loaten zeen. Dit is: www.streekcultuuroverijssel.nl

Aarfst in de Kop van Ov.

**Aarfstkleuren
sfeurgeuren
leste grös
veur het vrös**

**Rozeböttel
venkelwörtel
brummelraank
stikkelhaand**

Hearfst in Twente

't Is hearfst en het is nat en kil,
het reagent al dagen an één stuk deur.
De lucht is stöarig zwoar bewolkt
en hef nen loden-grieze kleur.

En 's oavends as de lanteerns brandt
weerkaatst eer lecht in 'n plas op stroat.
Mangs loopt wat leu gehöast veurbi-j.
'n Kragen hoog op as zee doar goat.

De beum loat ook de blear now vallen.
Der ligt der heel wat op de grond.
En as de weend boest um 'n hook,
dan weait het blad al in het rond.

Ook in 't hoes wordt 't al wat koalder.
'n Kachel braandt zo now en dan.
A'w 's oavends stil in de kamer zit
trekt wi-j het vest der meer bi-j an.

De zommerkleer bint op-eboargen.
'n Weenterjas haank al weer kloar.
want 't zal zo lang wal nich meer duren
dan is het weenter al weer doar.

*Georg Frieman
Enschede*

Harfst in Sallaand

Sallaand met oew peerse heide,
nevels oavert heuvellaand.
Spinnewebben tussen stroekn,
laangs de weide en't akkerlaand.

Spin diej spant heur golden dröaje,
vangt de muggen in heur spel.
De zonne en de witte nevelfladdern,
gif het bos zien schimmen spel.

Paddestuule stoat te kleurn,
schuchter op het gruune mos.
Noajars zonne gif bos zien geurn,
koale wind weit deur het bos.

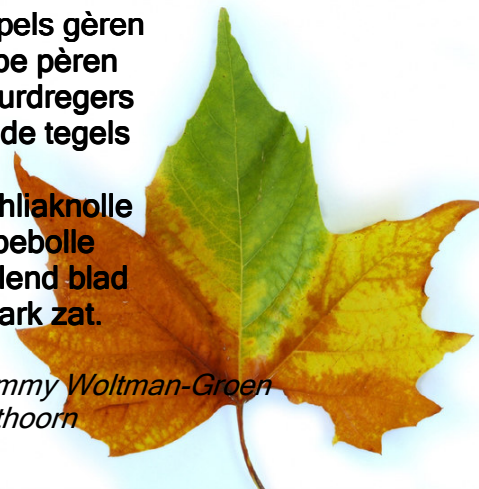
Broonzen eeken rooje beukn,
in het bos en heuvellaand.
Harfst brengt met zien meuje kleurn,
schoonheid an oons Sallaands laand.

*Fenny Martens-Berends
Nijverdal*

**Appels gèren
riepè pèren
kleurdregers
op de tegels**

**Dahliaknolle
tulpebolle
vallend blad
waark zat.**

*Femmy Woltman-Groen
Giethoorn*

Karamel

Wi-j em lækker egeten, senior en ekke: in roombotter gegaerde slibtungies, salade met zungedreugde tomaten, gebakken eeræppelties... Rustig genieten wi-j nog even noa.

“Had u nog een dessert gewenst?”

Wi-j kieken mekaere twiefelend an. Eigenlijk e’w wel genug ad. Mær: wi-j bin snoeiers. En dessert, dat is in disse gelegeneid snoeien.

“Loa’w et mær niet doen,” akt senior resoluut de knup deur, “wi-j willen allebeiden greeg een paer kilo ofvalen.”

Dat leste ad ie niet oeven zaegen. Mær et is wel woor.

“Een kop koffie misschien?” öldt et dienstertien nog an.

“Dat is nog wel lækker”, besluten wi-j. Et is tenslotte nog vrog.

Even laeter zet ze een blad veur ons neer.

Now, inderdoad, d’r stoon ook twee koppen koffie op. Mær die valen absoluut in et niet bi-j et uitgebreide garnituur dat er umèn leg.

In een klein skaaltien leggen twee blukkies noga.

Op een skötteltien leggen twee beste möppies.

En doornooast (mien ærte slöt zowat een slag over), doornooast leggen twee van die lækkere, dekke, broene karamelblokken, van die zachte roomtoffees die as oe smölten op de tonge en woor aa’j altied meer van willen em. Fudges ja.

Værder stoon d’r twee kleine glaesien op et blad, met onderin een bietien koffielikeur en door bovenop een bruselijk tufien slagroom. En dan leggen d’r nog twee kærsebonbons in vrolijke rooie pepierties. Wi-j adden net zo goed een noageræcht kunnen bestellen.

Ek beginne metiene an et beste möppien en pruve de roombotter deur et zute gebak èn. Verrukkelijk!

Dan neem ek et nogablukkien. Ook niet verkierd, met die neuties d’rdeur. Senior zit ondertussen vergenuugd van zien koffielikeur met slagroom te lepelen. Dat besluit ek veur et leste te bewaeren.

Dan e’k now dus de keus tussen de karamel en de kærsebonbon.

De karamel lacht mi-j verleidelijk toe, mær met een kærsebonbon doe’j mi-j gien plezier. As et muut eet ek ze wel, mær zie bin mi-j te skærp. Aanderzijds, um em now onangeruurd terugge te sturen...

Ek stelle de beslissige nog even uut en steke mien karamel in de mond. I-j nöstelt em zute tegen mien goavel en ek geniete. Senior is an zien beste möppien begonnen.

En dan krie’k opiens een geweldig idee. Dat aa’k door niet eerder op ekomen bin!

Ek pakke mien kærsebonbon, kieke senior met mien verleidelijkste blek an en zaegde: “Aa’j æcht van mi-j ollen, ruil ie oen karamel tegen mien kærsebonbon.”

Ek ad er vaste op erekend dat ie dat doen zol. Desnoods noa even twiefelen: dat zol allienig mær bewiezen dat et æcht een offer veur em was. Mær i-j oeft niet iens noa te deinken, i-j antwoordt derecht: “Ek olle wel van oe, mær ie kriegen mien karamel niet!” en metiene stek ie em zelf in de mond. Verdorie, de poessak! Öldt dus meer van karamels dan van mi-j!

Teleurgesteld verorber ek mien glaesien likeur met slagroom. De sfeer is opiens verpest. Senior wenkt et deerntien um de rekening.

En dan, zonder mi-j veur te bereiden, zæg ie tegen et dienstertien: “Mien vrouwe öldt niet zo van kærsebonbons. Mag ze die ook ruilen veur zo’n karamel?”

Et deerntien lacht. “Maar natuurlijk meneer, ik haal er even één!” en wæg is ze.

Ek skaeme mi-j dood. Mær eigenlijk bin’k ook wel een bietien bliede, want pruuw’ ek in die vroage van senior now een bietien spiet? Vuult ie an oe kienderachtig as ie ewest is?

Et dienstertien lægt niet iene, mær twee dekke karamels veur mi-j neer.

Noa een kört moment van twiefel eet ek ze allebeiden op. Dat is zien straf.

En liefde zit tenslotte niet in karamels.

*Jannie Bakker
Genemuiden.*

Efkes wandelen

Aait as ik um 't Lönnekermeer hen loop
heb ik nooit nen stuver in'n tuk.
Doar in't bos is ja toch niks te koop
en dat is noe juist mien geluk.

Wol iej echt wa wetten
wat a'j doar wa nich allemaol
gratis en veur niks kunt bekieken, drinken en etten,
ietskes verder dan den lesten eeken poal?

Willem Wilmink steet doar a joaren glimmend an de kaant
van 't pad, tarwe en row hangt krom op't laand.
Het water in 't grote meer
is zo helder en fris:
't is nèt alsof 't pas zeagend is
deur Oons Leven Heer.

Zee hebt doar ok zo'n loerhok bouwd
met appatte gaten veur grote en kleine koppen.
As iej dee blinde zwanen nich vertrouwd,
kunt iej oe doar mooi en dreug verstoppen.
A'j klook bint, kun iej oondertussen
oew leefste wichke lekker kussen.

Dee oale villa stiekem dichterbie bekieken
zol ik iejeu nich anroan.
Leeg ik dan leeg ik, mer dan mot hee der sprekend op lieken
want achter nen dikken boom zag ik Bromsnor stoan.
Ik wett nich of iej den bullebak good kent
mer iej kriegt umsgelieks nen prent.

Noa 'n betke reagen
valt dee depe moddergaten best nog wa teagen
en zit iej in zonnen duwstool of bin iej slecht ter been
of misschien wa 'n klean betke maank
dan kunt iej jammer genug nich alns zeen.
Pas op 't eand steet nen bienoa verrotte baank.

Mer doarop kan'k wa uren en uren
zalig dreumen oawer 'n mooi en slaank jong wicht,
lekker luusteren hoo laank nen mooien dag kan duren
en noar de fluitende vöggel kieken met beide oogen dicht.

Onmeundig meu en stief, mer eandelijk terug in 't hoes
pak ik nen stool en 'n koold fleske bier
en goa doarnoa oonder de douche.
Joa, dizzen Tukker is best wa tevreden hier.

Toon Engelbertink Hengelo

Ondervroaging met Klaas Würsten *geb: 27-12-1930*

Vraag iéne: Wat doe'j en wat e'j zoal edoan?

Ik doe in en um uus alles wat Jennie niet kan, doar bin'k knap druk met want ik kan niet meer zo goed uut de voéten. Ik bin altied boer ewest, doarnoast lange tied veurzitter van een grote skoéle in de Sluus (Zwartsluis). In anslutige doarop wet-older van onderwies.

Mar ie willen natuurlijk op et skriém an.

Op 2 november 1995* is er een provinciale bi-jiénkomst ewest bi-j RTV-Oost in Hengelo. Ier was een priesuutreikige van een skriéfwedstried. Bert Wolbert uut Twente stelden doar veur een skriéversbond op te richten. Doaruut voort kwam een vergarige in Nijverdalen bi-j de OBD op 10 februari 1996. Ier waren 50 skrievers. De skriéversbond werd op-ericht en d'r kwam een bestuur van vier man. Harrie Velderman veur Salland, Karel Olthuis veur Twente en ikke veur de Kop. Bert Wolbert werd an-esteld as een soort van coördinator. Mien opdracht was een skriéverskring op te richten in de kop van Overiessel. Det is gelukt in samenwarkige met de toenmalige burgemeester Kobes uut de Sluus. Ik eb het noa 'n joar of viéve oaverdoan an Jannie Bakker. De bond en de kring bestoan tut op eden nog en det gef mi-j een goed gevuul.

**(bron: Boek SchrieversBond Oaveriessel, november 1996.*

Vraag twee: Ik wete de'j van skriém oalen, ie em al eel wat eskrèèm. Wat e'j zoal eskrèèm?

Det e'j goed deerne; ik oale van skriém en ik skriéve puur veur mi-jn plezier.

Ik eb een bulte eskrèèm. In de joaren 70 - 80 e'k twee búkies van 145 bladzieden met dialectver-alen uut-egèèm. Iéne in samenwarkige met de IJsselacademie in Kampen en iéntien in eigen beheer. Bi-j de presentoatie van ién van die búkies vroeg Roel Kleine van de Zwolse Courant an mi-j: "Wil ie veur de krante etzelde doen as in die búkies, mar dan in columnvorm en alle wéken iéne"? Ik bin doar in 1994 met begunnen en doe et tut op de dag van vandage nog. Later kwam pennestreken d'r bi-j en nog later een column in de 'Stadskoerier'. Gedichten eb ik ook eskrèèm det doe'k verskrikkelijk graag.

Stief bi-j de grond.

Juust op et moment
dat ik van nacht ware goan dromen
bracht I-j mi-j terugge
woar ik vandan was ekomen
stief bi-j de plase
woar et speur van Zien voétstappen stund
stief bi-j de grond.
Juust toen ik dachte
een aander te mutten bekeren
bracht I-j mi-j bi-j
dat ik eerst zelf et kroepen mos leren

want de stee
woar de kribbe van Bethlehem stund
was stief bi-j de grond.
Juust toen ik dachte
an de plekke die ik ier ad verwörven
leut I-j mi-j zien
woar I-j iéns was estörven
want de stee
woar de voét van et kruus zich bevund
was stief bi-j de grond!

Vraag drieë: Ef skriém invloed ad op oen lèem?

Ja, wis en waarachtig, et gef mi-j rust. Ideeën en onderwarpen kom ik altied wel teëng in et dagelijkse lèem.

Vraag viere: E'j nog priézen ewunnen zo links en rechts?

Ja, ja, ik bin bi-j de tied, want dit allozie wa'k al 12 joar um eb is zo'n pries. Ook eb ik wel geldpriézen ewunnen, det ku'j wel zien an et uus woaras wi-j in wonen ha, ha. Boeketten bloemen en VVV bonnen, ie kennen det wel.

Klaas in zien skriéf-okke

Vraag viéve: Woarumme vin ie streektaal zo mooi um in te skriém en wat sprek oe doarin an?

In de streektaal kan ik mi-j bèter uutdrukken, deurde'j woorden kun gebruiken die in 't ABN absoluut niet kunnen, die bin te grof in 't ABN. Wat sprek mi-j an, Ik leve dichte bi-j de grond en det ef de streektaal ook. Ik oal' et graag simpel, bin een eel gewoon mense.

Vraag zesse: Vin ie det skriéftaal in et dialect goed lèèsbaar mut wèèn, of mut et exact fonetisch op papier stoan?

Streektaal mut absoluut goed lèèsbaar wèèn umdet iéderiéne et mut kunnen lèzen. De krante ef mi-j doar verskillende keren op ewèzen.

Vraag zeume: Eb ie et gevuul. det er op streektaalsprèkers (platproaters) neer-ekèken wordt?

Vrogger wel, mar et lek of det wat verandert in de goeie zin van et woord.

Vraag achte: Denk ie det streektaal zal bliém bestoan?

Ik doe d'r mi-jn stinkende best veur. Mi-jn kinderen kun 't allemoale mar de kleinkinders niet. D'r bin d'r die et perfect proaten mar ook die et absoluut niet kunnen. Ik bin bange det op'n duur een regiotaal ontstoat.

Vraag neëng: Wat doe'j et liefst, gedichten - ver-alen - columns - teksten veur een lied - of opdrachten? En, krie'j wel ies opdrachten?

Ie em de volgorde al zowat goed. Gedichten, tekst veur een lied, ver-alen, columns. D'r kump binnenkort een dvd uut, ezungen deur Aalt Westerman met mi-jn tekst.

De name is: **Veurjoarsmorn.**

De morn brek an, een ni-je dag
 een veurjoarsmorn, een bliede lach
 et eerste streukien mornlicht
 gef 't laandskop weer een ni-j gezicht'
 de weidevogels komt weer lös
 parmantig stappend deur et grös

de skepping oald de oasem in
 want heur et groot concert zet in
 veurdrekt begunt de gietelink
 dan boaven 't laand de tuuterink
 de wulpe jubelt boaven 't riét
 doar tussendeur klinkt kie-ie-wiet
 stief noa een vrogge leeuwerik
 strekt zich de hane uut op 't rik
 en kreit zien mornkreet deur d'hof
 want al wat oasemt gef de Skepper lof
 de koekoek op de barreg'roe
 de oaltdoéve koert zien roekoe
 in d' appelboom deur slat een vinke
 en in de varte reert een pinke
 een ni-je morn een ni-j geluud;
 "Wordt wakker boer, ie mun der uut!"

Opdrachten kan ik zat krieëng mar vake vin ik det mar niks.

Vroag tiene: Det skriéftalent e'j det arft van iéne van oen olders?

Nee, Ik worre in de familie een ampartige voagel enuumd en det is ook zo.
 Mi-jn zuster vindt et mar gek. Ik eb et wel weer oaver-ebracht op iéne van mi-jn kinders.

Vroag elleme: Vin ie et mooi um oen àrsenspingsels veur te draang veur publiek?

Det eb ik altied prachtig mooi evunn mar ik bin de drive een bettien kwiet.
 Det zal de lèèftied wel wèèn. Vrogger as ik een microfoon zagge dan kon ik de ele oamd wel vol
 lullen, det is vurt.

Vroag twaleme: Trök ie nog wat biezuunders an a'j gingen veurdraang?

Nee, Ik bin gewoon mi-jzelf in de streektaal. Dicht bi-j de grond weet ie nog?

Vroag dartiene: Bi'j wel ies op plásen ewest woara'j anders nooit ekomm waren?

Ja, eel vake. Ik eb ies een wèèktocht emaaft met een busse noar Oostenriek. Ik mosse
 daangs as wi-j reden de tied vol proaten met veurlèzen uut eigen wark. Skitterend.
 In een dorp in de Achter-oek, waar ik et bestoan niet van wusse e'k det ok mun doen. Ik wete now de
 name ook al niet meer. In Zwolle en Kampen in de vrijmetselaarsloge, ver-alen en gedichten vertelt
 onder muziekgeluidige van Mozart. Een vremd gedoe.
 Er en der bi-j vrouwmgroepm en mannverieniges en natuurlijk eel völle bi-j olderen. Dankbaar publiek.

Vroag veertiene: Bin d'r oogtepunten ewest in oen skriéversloopbane?

Ja zeker, Mi-jn eerste boek 'Dorpsgenoten'. Tien joar eerder de gedichten bundel 'Mijmeringen
 rond middernacht' en toen ik d'eerste keer mi-jn tekst op muziek eurden a'k et kippevel op d'arms
 stoan.

Vroag vieftiene: E'j nog meer obby's?

Ja, klooiën met bloemen achter 't uus.
 Ik eb d'r elemoale gien verstand van mar soms lukt et en bi-jtoeren starvm ze een zachte of een arde
 dood.

Klaas, loat ik oe bedanken veur oen tied en ik wens oe nog völle skriéfplesier toe.

Corry Overmars.

Gelukkig

Stel dat ik alle dagen gelukkig was.
 Dan wus ik now niet hoe verdriet an vuult,
 snapt dan ök niet woarumme iemand huult.
 Kun dan ök niet troosten as dat neudig was.

Stel dat ik alle daag'n verdrietig was.
 Dan wus ik ök niet hoe geluk an vuult,
 ök niet woarumme aanderen soms niet huult.
 Kun niet met iene bliede wezen as dat beter
 was.

Loat mi-j mar ween zo'a'k nöw bin.
 Soms verdrietig en een beetie nukvig,
 dan weer bitter en wat ongelukkig.
 Dan weer vrolijk, heb weer in't leven zin.

Zo wisselt soms mien stemmings of.
 Dat heurt ök zo dat hoalt mi-j wakker,
 ik vuul mi-j goed, gien arme stakker.
 Heb ik veur goeie dingen lof.

Henk Vos
Dedemsvaart

Penneveugeltien.

Het is al jaorn eleedn dat mien opa Van de Velde uut De Velde nog leefde.
 Hoe lange dat eleedn is weet ik zo eevn niet, maar wel dat ie 96 jaor ewordn is.
 Wat een lang mensnleevn niet?
 Toen ik nog klein ware, en met mien va en moe naor mien opa en opoe gingn, weet ik nog dat ze in een klein huusien woondn, en mien oom en tante op de boerderije d'r naast.
 Zaoterdag 'smiddags eevn een praotien maakn met mekaare, en dan gaon we een endtien kuiern tot an 't weggien, dat was d'eerste bochte.
 Opoe bleef tuus wat anknooi'n, opa liep met een stok, natuurlijk was 't mooi weer, anders goi niet kuiern.
 Ik zal wel een beetien um hum hen edoweld hebbn, want ik waare wel wat vlugger met loopn as opa, toch gaf ik um ook wel een haandtien, en dan zei opa, 'ie bin mien penneveugeltien.'
 'k Heb natuurlijk nooit esnapt wat een penneveugeltien was.
 Maar now weet ik het, ik zal t'oe vertelln.
 'n Poosien eleedn heb ik een verhaaltien eskreevn veur een wedstried.
 D'r waarn d'r meer die dat deedn, en toeverdan kreeg ik een briefien terugge dat de uitslag bekend zol wordn van de skriefwedstrijd.
 Now, wat spannend, gelukkig ging mien man mee, want ie weetn maar nooit, ja!
 In een verbouwd boerderijgien zaatn al verschillende mensn bej mekare.
 Bej d' opening werd al ezegd dat gien iene wust wie d'r winnaar was, alleen de schoolname was bekend.
 Ik kan oe vaste vertelln dat ik er niet bej ware, want er was vanzelf nog een mooier verhaaltien.
 Eerst hebbn wej dia's op een groot scharm ezien, met het thema van de skriefwedstrijd, en dat was -vlinders-.
 Die man vertelde daor zo mooi over, zoveule soorten vlinders, zokke prachtige biessies met mooie kleurn, zo teer en zo, dat muj zelf heurn en zien, maar wat mej zo ansprak was dat vlinders ok 'penneveugelties' enuumd wordn.
 Later heb ik de man nog op'ebeld of ik 't wel goed begreepn had, ja heur, en kreeg ik nog een heel verhaal d'r achteran.
 Ie begreepn wel dat ik daor wel aordig verguld mee ware, dat mos maar ies eevn zwart op wit staon, niet dan?
 Mien opa is t'r allange niet meer, maar toen was ik zien: "penneveugeltien"!

*Henny Vos-van de Velde
 Staphorst*

De schèrensliep *(beste stuk van het kwartaal)*

Ne paar keer per joar kwam e langs met zien karregie. Mangs allene, ma meestal in 't gezelschap van zien dochter, ne vaalblond deerntje met piekhoar en ne bettie schuw. Ok zwiegzaam, maar ja, heur Va preut veur heur met. Luudruchtig kwam e binnen en vreug dan: "Mut de messen nog esleppen wöddn en de botte schère scharp?" Hij pakken 'n eersen 'n bessens stoel en kreeg koffie. En graag met ne dik vel der op. Um van te gruwen.

Zien dochter bleef bescheiden buten stoan en doar ontfarmden wie oons dan oaver. Ze wol nooit wat hebben. Wie prebeern heur aaltied uut te heuren. "Heb ie wel ne Moe?"

"En breurties of zussies?"

Zie knikken joa of nee noar gelang et heur uitkwam.

"En mos ie niet noar schole."

Ze bleek jonger te lieken dan ze was en vertellen oons dat ze zestien joar was. Noa lange andringen wol ze heur naam zeggen. Ze bleek Maria te heten, veur oons ne ongewone naam. In de buurte en op schole heten de meissies Riekie of Annie of Tonnie.

As heur Va de koffie op had mos ze helpen. Wie keken toe en vunden et machtig interessant. De vonken vleugen der mangs of. Tegen de middag was 't wark kloar en gungen e noar 't volgende adres. Ze kregen ne boterham met, ma toen de schèrensliep den op ne keer wat wederop in 'n sloot gooien en wie det zagen, was det veur de volgende keer ofelopen. 't Beleg zol em wel niet anstaan.

Toen e ne half joar later weer op kwam dagen was e allene.

"Woar is Maria", vreug e wie an em. Den is ziek zei e en doar mosse wie et met doen. Hij was nog brommeriger as aans. De proatjes waren der oarig of, aldus mien Va.

De doarop volgende zomer kwamen ze weer met zien beiden. Of tot oonze grote verbazing met zien drieën. An de ziedkaante van de karre was ne soort van kissie etimmerd en doar lag ne wichie in den oons met grote broene ogen verwonderd ankeek. Et kissie met wich en al wöddn onder 'n appelboom ezet en Va en dochter gungen an 't wark. Der was jammer genog niet volle te sliepen, dus eer bezuuk was van kotten duur.

Veur ze wieder trökken haalde Maria et wichie uut et kissie, knuppen heur bloesie lös en gaf et kleintje de boste. Vol verbazing keke wie toe.

"Mag ik em eem vaste hoalen", vreug ik heur.

Et wich, et bleek ne meissie te ween wöddn in mien arme eleg en lachen teegn mie.

"Hoe heet ze", vreug ik. En den naam verget ik nooit meer.

"Machteld, noar mien oaverleden Moeder", zei ze.

'k Was ter helemoale ondersteboaven van. Hoe kwam ze and et wich? Was ze etrouwd of had ze ne vriendje? Ik prebeern mien lich bie mie Va op de stekken, ma den wol der niks oaver kwiet. Ma noa lange zeuren en drammen kwam 't hoge woord der uut.

Maria's Va was ok de Va van et kleintje.

Va en Opa teglieke, dach ik.

"Wat raar", zei ik, "hoe kan det noe."

"Tja", zei mien Va, "zukke dinge gebeurd noe eenmaal", en doar was de kouse met of.

En wiezer wödden ik nie emaaft.

Et hef mien lange bezig ehoalen en ik vun et leaveen ma raar in mekaer zitten.

*Dick Podt-Schoten
Nijverdal*

Eigen stinkerd *[um te lachen]*

Jantje gung les met zin Moo,
met de trein noar Oma too.

Maer dee rit van Riessen noar Enschede,
nee leu, dat vol echt nit mee.

,n "Sprinter" zat beheurlek vol,
zo reazjen ie echt nit vuur de lol.

Jantje was al meu van 't lopen,
dacht: was er maer een plekje open!

Opeens zag hee een "dame" zitten,
den lekker zat te pitten.

Ne bos bloomen lae nuest haer,
Jantje dacht: dee pak ik maer

en leg ze boaven in het net,
gin ene dee mie dat belet.

Dee dame mag wal vearder pitten
en ik wal efkes neust eur zitten.

Maer noa een zetjen wör ze wakker,
Reup tegen Jantje:

"zeg 's rakker
bin ie, toen ik zat te pitten
Op min ruiker maer goan zitten?"

Jantje wus nit dat ze 'n buske bloomen,
ook wal eens ne ruiker noomen.

Doarum zae Jantje:

"ik zeg oew dit...
dat ik echt nit op oew ruiker,
maer op min eigen "stinkerd" zit!

*Jan Zandbergen
Riessen*

De wedstried [kienderverael]

Sierlijk springt Rea over een hek.
Rea is een ree en kan hele hoge springen.
Ze springt het hoogste van alle dieren in het dierenbos.

Daantie, een roodhaorige vos, rent een endtie achter Rea an.
Daantie is jaloers op Rea.
Hi-j kan heel hard rennen, hi-j is het snelste dier van het bos.

Mar ... Daantie wil ook het hoogste kunnen springen.

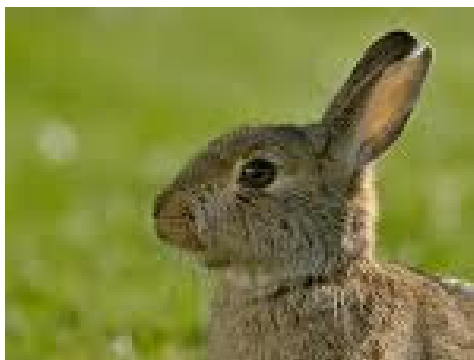
'Dag Rea langpoot,' scheldt Daantje as hi-j Rea veurbi-j rent.
Rea snapt niet waarömme Daantie heur steeds uutscheldt.

Op 't schoelplein staot Daantie met zien vrienden in een kring.
Rea veult dat ze over heur praoten.
'Hei-j 't over mi-j, Daantie?' vraogt ze.
'a langpoot,' antwoordt Daantie. Zien vrienden begunnen te lachen.
Rea is het zat, ze gaot veur Daantie staon.
'Wat bin ie een zielig, klein vossie. Ie bin jaloers op mien lange poten.'
'Poeh!' zegt Daantie. 'Ik zol mi-j schamen a-k zukke lange poten hadde.'

Nao schoeltied wacht Daantie op Rea.
'Bin ie soms jaloers op mi-j?'
'Hoe zo?'
'Misschien ku-j er niet tegen da-k harder kan rennen.'
'Netuurlijk ku-j harder rennen,' snoeft Rea.
'Mar ik kan toevallig hoger springen.'

'Zullen wi-j dan een wedstried hollen, met hardlopen en hoogspringen, of durf ie niet?'
Vraogend kek Daantie Rea an. 'Bange da-j verliezen?'
Rea zucht. 'Oké dan, waar en wanneer?'

'Vollende weke woensdag. Wi-j vraogen Diedie Konien of die et parcours uut wil zetten.'

Dat lek Rea een goed idee.
Diedie hef al vaker wedstrieden in het dierenbos e-organiseerd.

Elke dag oefenen Rea en Daantie.
Daantie rent en springt. Rea springt en rént. Niemand wet dat Daantie ook stiekem oefent.
's Nachts, as iederiene slaopt.

Het is woensdagmiddag. Alle dieren em-m zich verzamelt bi-j het parcours.
Daantie veult zich niet zo lekker. Hi-j is zó muu en zien poten doen zó zeer.
'Wat zie-j blijk, Daantie,' zegt Rea. 'Bi-j zenuwachtig? Zullen wi-j d'r mee stoppen?'
Stoppen? Mooi niet. Winnen, dat wil Daantie.

'Op jullie plaatsen,' roept Diedie.
'Klaor veur de start?'
Daantie en Rea knikken.
'Af!'

Daantie rent al snel veurop en is as 't eerste bi-j het hekke. Met gemak springt ie d'r overhen.
Hi-j rent varder, mar 't gaot niet zo hard meer.
Daantie springt over het twiede hekke: Gelukt!
Nou het darde hekke nog, hi-j ef nog steeds veursprong mar heurt Rea vlak achter zich.
'Hup Daantie!'
'Hup Rea!'

Iederiene hold zien aodem in,
want ... vlak veur 't hekke blef Daantie staon.

Hi-j kan niet meer.

Rea neemt een anloop, rent Daantie veurbi-j en springt over 't hekke.
Rea's vrienden juichen.
Daanties vrienden bin teleur-esteld.
En Daantie? Die sluoapt stillegies vut.

Later die middag gaot Rea op zuuk naor Daantie.
Ze viendt hem zittend op een boomstronk an de rand van het bos.
Daantie kek op as hi-j ziet Rea staon.
'Waorömme bi-j zo snel vut e-lopen?'
'Ach, die hele wedstried was dom,' antwoordt Daantie.
'Ik wete ook wel da-k niet zo hoge kan springen.
Ik was jaloers op oe.'

'Het was ook dom van mi-j,' zegt Rea.
'Ik wete dat niemand zo hard kan lopen as oe.'
Ze kek Daantie an.
'Vrienden?'
Rea stek een poot op.

'Vrienden veur ever,' antwoordt Daantie met een 'high five'.

*Doortje Stam
Belt-Schutsloot*

Zundag

As 't zundag is,
de koffie op,
dan loope wiej eam rond.
'n Siertuin deur,
noar 't gruuntelaand,
en zo langs oonze grond.

Zolang a-k weet
gebeurt det al,
ook vrogger met 'n oaln.
Ik weet niet better
da-w det doet,
det wo-k ook graag zo hoaln.

De wichter vindt
det ook heel mooi
en spölt wat met 'n hond.
En wiej,
wiej kuiert rustig voort,
greuts oaver oonze grond.

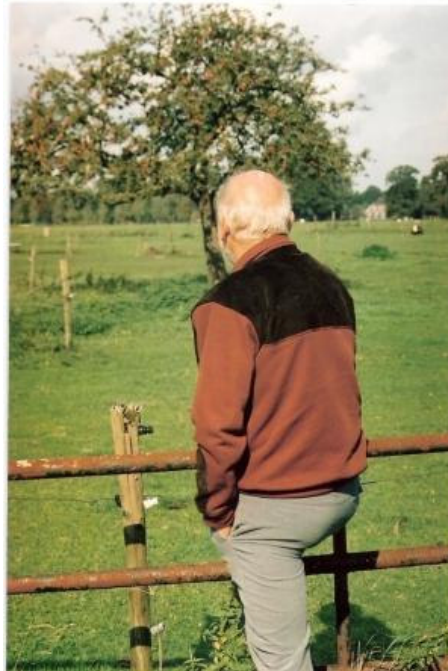
De mais, de jappel
en het grös
het stiet ter prachtig bij.
De wichter plukt een fussie bloem'n
en zo geniete wiej.

De appelbeume
draagt volop,
zodat de takke hangt.
Zeg, het lik waarachtig wel
of doar,
die rooie pinke wrangt.

Loaw 'n maandag,
bie gezondheid,
desnoods eam met 'n beain,
in de weide
achter op 'n belt
de kötteltöppe meain.

Zo loope wiej,
één keer in de wekke
tot an de brugge,
oaver 't schouwpad
langs de Regge,
weer terugge.

Umdat 't zundag is.

*Herman Kampman
Hellendoorn*

Pierrotterigheid

“De Buurjonge zut ter weer pierrotterig uut”, heur ik mien vader weer zeggen, as ik op de teevee Verhagen, Rutte en Wilders bie mekaere zee stoan. Ze bint alle drie nogal wittig, Wilders meschiens wat gaelig, en ze hebt van dee brune vlekskes op hun gezichte dee zekt: ‘Ik bin neet helemoale in order. Ik kriege te weinig slaop; ik veule mien neet lekker en ik worde inwendig deur de politieke wörmen opevraeten.’ Ik mene dat neet vernederend. Integendeel, ik hebbe medeliejen met dee keerls dee al waeken onderhandelt aover een ‘rechts minderheidskabinet met gedoogsteun’. Ze zeet ter uut as nog gin riepe appels an een boom met ontstaoken brune plekken wöör de wörmkes in hebt zitten wreuten.

Dee wörmkes bint het probleem.

Ik nemme dit as veurbeeld, neet um de politiek te kak te zetten, want dat doot de heren zelluf wel, möör um uut te leggen hoe of een mense der uutzut dee een ander pierrotterig of ‘wormstekig’ kan neumen. Mien laezers interesseert zich immers allemaole veur de politieke tröbbels van vandage de dag, zomer en herfst tweeduzend tiene en ze weet noe hoe of een pierrottig gezichte der uutzut, want ze kiek immers teevee, mooier kan het toch neet of wel soms?

In mien dialektwoordenboken van het Daeventers kom ik ‘pierrotterig’ neet tegen. Dat is vremd. Mien vader en moder gebrukten het um zeektes te dujen. Iedere platspraeker begreep het woord in mien jeugd: ‘pierrottig’ of ‘pierrotterig’. ‘Wörremstèkig’ wier enkeld letterlijk gebruukt veur vruchten as appels, peren.

Het is neet dudelijk wöör het woord eurspronkelijk vort kump. Um te beginnen lig het heel dichte bie het Franse ‘Pjërroo’ wat eschreven wordt as ‘Pierrot’. Dat is een zogeneumde ‘hansworst’, een harlekijn, een kunstenmaker, een zich belachelijk anstellend personage. Döör kan het niks mee te maken hebben, gezeen de betekenis. Butendat is een vergelieking met zukke ernstige gedraeven heren as Rutte, Verhagen en Wilders een regelrechte belediging! Ze meugt ter dan pierrottig uutzeen, volgens mien allange oaverlejen vader, möör het bint veste gin ‘Pierrots’.

Nee, ‘pierrotterig’ is een samengestelde ofleiding van ‘piere’ en ‘rot’. Dat mot wel. In de kleine vruchte an de boom vret zich een pierken nöör binnen en nog ene en nog ene en dee vraet het vruchtveleis op. Rotte plekskes ontstaot, oke op de schille, en dee plekskes wordt van gael oaver bruun töt zwärt. Zoo geet dat. Dat is dudelijk. Blif nog te verklären wöör ‘piere’ en ‘rot’ vandan komt. ‘Piere’ zol van ‘Peer’, ‘Petrus’ kunnen kommen, möör dat is deur zien betekenis wel heel verre ezocht, allewel ‘Petrus’ was een raere ‘eerdwörrem’. ‘Rot’ is familie van ‘roten’, denk an vlas ‘roten’. Het vlas rot en scheurt döördeur. ‘Roten’ betekent feitelijk ‘scheuren’.

Of mien vader met zien oneerdse ingevingen an mien het scheurende element in ‘pierrotterig’ hef willen loaten uitkommen, weet ik neet. Feit is wel dat van disse kabinetsonderhandelingen een scheurende werking uutgeet: de enend geet nöör links, de ander nöör rechts. Möör dat is mien zaak neet, as alles möör deurdreit.

Ik wete enkeld dat Wilders, Rutte en Verhage der pierrotterig uutzeet!

Ik hebbe medeliejen met ze!

En de ogen van Nederland bint nog wel op hun gericht!

Mien vader bedank ik veur ‘pierrotterig’, meschiens ofkomstig uut de Achterhook, want döör kwam mien opa immers weg. ‘Rutteverwilderd’ wens ik baeterschap!

*Gerrit Kuijk
Deventer*

Net as Elia

Domeneer skoefelt noar 't leste stokkien bouwlaand, achter in de tuun. Nog ien akkertien, dan is ie kloar. Doodmuu drokt i-j de skoffel in et weelderige onkruud. De wiend is now elemoale goan leeng. Loom angen de blaarn an de struken.

Zomer 2003! Versteuln kik e noar et verleidelijke prieëltien onder de grootste beuke van 't dorpien. Ier is 't bloediete, zo teeng de 35 groaden, doarzoot is de koelte. Verduld, wat let em. In dit liberale nöst mist toch jammers em gien starvelink? Now dan, as e 's zundes mar preekt en zich niet mit eur privé bemuut, is toch alles goed? Mit een knoert van een zucht lat domeneer zich binnen de weldoadige koelte van 't prieëltien in zien ligstoel zakken.

I-j vuult zich buten esleuten, miskend, verketterd, net as de profeet Elia in de skrift. Neem now Garrit Proempien, de ienige woar e gedurig achteran mut. Garrit, de eeuwige alcoholist. Veur de rest een geleuvig keerltien. Niet van de gedachte of te brengen dat a-j d-r mar echt in geleuven de jenever in de flesse nooit zol verminderen, zo gezegd, nooit opholdt. Gien wonder trouwens, alle draank van de veurige dag oaver ebleem zeup e daangs op, gunk noar de slieteri-je veur een varse flesse, drunk doazoot d'elfte uut en d'aandere dag smorns wus e nargens meer van. De fabel van 't wonder bleef bestoan! t

Ja, Garriet Proempien, och de stumper, mar de rest.... Old d-r oaver op, geleuvig mar zat, mar dan meer van: wi-j geleuven 't wel.

Domeneer doestert wat vut, dan bin d-r opiens heldere kienderstemmen in de doodse stilte van een bloediete middag. Domeneer zit mitiene rechtop en lustert. Zien tuin grenst an 't euilaand van zien meest briljaante olderlink. Allenig een doornhegge en een sloot vormen de arfscheidige. I-j begrip et voort, de beide jonges bin bezig de slootkaante in te harken. Domeneer stapt effen noar buten en kik deur de struken. Eel varre weg stapeln zich donderkopen op en wat dichterbi-j komp zien olderlink mit een trekker en een reuachtige zweelmesiene 't laand op rieden. Krak, zeg de harke van 't iene jonk, kepot! Een knetterende vluuk kraakt oaver et boerenparadies. 'Kiekt uut, sufferd, zeeg 'd aandere, 'domeneer kan oe wel eurn!' 'Kan mi-j gien moer skeeln, zeg de vlukert, Va zeg dat et een eengwieze klodorus is en dat e wat em betreft een beroep mag krieng noar de Dwingeler heide.'

Domeneer stoat trillent van woede achter de hege op punt de beiden te lief te goan. Dus wordt er zo oaver em edacht! Nog wel jonges van zien favoriete olderlink. 't Vergif wordt eur mit de papelep in egeem. Roazend zöcht ie een knuppel, mar dan stoat e veur een te brede sloot.

De beide jonges merken niks, bin al een ende voort. Domeneer strompeld as een gebreuken man noar zien prieël. Lat zich veur de tweede maal in zien luie stoel zakken en vuult zich as Elia onder de jeneverbesse. E-breuken, veur joker ezet, e-minacht deur zien eeng volk!

Beskadigd en doodmuu vaalt i-j in sloap en droomt. Domeneer op de Dwingeler heide. Een endeloze kudde skoapen. Ondaanks de hitte löp de harder tut in de punties van zien grote tienn' alèrt, de kudde te beskarmen. Deur de jeneverbesse soest de stilte van een zacht wiendtien. Dit is 't, denkt domeneer. Mar dan is d-r iniens gebulder van kenonnen. Tut domeneers grote ontsteltenisse komen d-r van alle kaanten vi-jaandige legers opdraven tut de taanden e-woapend. Al skietende drieven ze de skoapskudde in 't nauw. Mar de harder blif d-r onverskrucken veur stoan. Badend in 't zweet wordt domeneer wakker. Een daverende onweersslag rolt oaver zien tuun. De reeng komp bi-j bakken vol uut de locht. Dan is 't er een lichtstroale, een klap en de appelbome stief veur et prieëltien knapt an splinters. Vanweengs electrische ladige kan domeneer zich niet beweeng. Dan vuult e weer kracht in zien bienn'. zien arms. Wat ni-js stroalt deur em hén umme em toe, I-j ef de bosskop begrepen, an 't wark, net as Elia!

*Klaas Würsten
Hasselt*

